

Előfizetési árak:

Égész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudósító Vidéki lapok központi hirdetési osztálya Budapest VII., Erzsébet körút 41. sz.

POLITIKAI HETILAP

A kancsalitók.

A tót lapok a propaganda támogatására jónak látják azt hazudni, hogy állambontó törekvéseik köztetést keltettek mindenfelé s ez elől már maga a magyar nép sem zárkózik el többé, sőt bizonyos rokonszenvenvvel kíséri elnyomott tót testvérei küzdelmét, mert tudja, hogy ennek eredményessége számára is jobb jövőt fog hozni.

E célból két táborra osztják a magyar nemzet színmagyar elemét, a kormány, a hivatalnoki kar és az urak felsőbb osztályára, akiket egyezőval évachoknak neveznek, szemben a másik osztállyal, melybe a magyarság földműves- és napszámosrészét kényszerítik bele. Huztak egy határvonalat, az azon tullevők ellenségei minden szabadságnak, elnyomóiminden nemes törekvésnek, zsarnokok, nyuzók, a nép zsirján és vérén élősködő haramiák, rablók, az innesők pedig szánandó áldozatai amazok hatalomvágyának s csak arra jók, hogy munkájukkal amazok jólétét biztosítsák.

Szóval, a magyar nép — szerintük — elviselhetetlen rabságban görnyed s csüggedten várja a szabadság napjának fölvirradását a tót testvérekkel együtt. De míg a magyar sorsának jobbrafordítása érdekében semmit sem tesz, addig a tót nép — lám — milyen szépen szervezkedik. Még megéri a világ, hogy ők fogják kivívni azt, amiben a magyar nép milliói szükségét amugy sem szenvednek.

Miért mindez? Mi céljuk lehet a magyar nép sorsának ilyen sötét színekkel való festésével és különösen avval a behelzélő hangu udvarol-

gatással, amikor arról a magyar paraszt tudomást nem is vesz? Sőt ismerve annak erősen sovén gondolkodását, tudjuk, hogy a leghatározottabban tiltakoznék az ilyen irányú kísérletek ellen, amelyek gyengességének feltételezésével önértetét, büszkeségét sértenék. Kiséreljék csak meg magas pártfogásukat ott a Tiszaháton följajlanani, tudjuk, hogy a felelet teljesen fedni fogja azt a meggyökeresedett véleményét, mit egyik közmondásában is őriz, a tót ember iránt.

Ezeket maguk a národnísták is igen jól tudják. Tudják, hogy minden ilyen odakinálkozás ott csak visszatehetszt szülne, de tudják azt is, hogy a magyar paraszt bizony nem fog megtanulni tótul, csak azért, hogy az ő udvarlásukat megérthesse. Világos tehát, hogy ezekben az esetekben is bandzsálitanak. Nem oda látnak, ahova néznek.

Vannak az Alföldnek is tót szigetei, ahol az odaceppent tót papok és tanítók révén helyenként föl is ütötte fejét a pánszlávizmus. De mert lakói nagyobb része már annyira hozzáhaszonult a környék színmagyar lakosságához, hogy érzésben, gondolkodásban, erkölcsökben, szokásokban ezekkel teljesen egyenlővé vált s mert kevés hajlandóságot mutatott arra, hogy az izgatók parancsszavára érenyeiből kivetkőzzék s még kevésbé hajlandó olyan igék elfogadására, amelyek eddigi fefogásával homlok egyenest ellenkeznek s amelyek meggyőződését is sértik, szóval, mert látták, hogy a magyargyűlölet szítással ott teret hódítani nem képesek: taktikájukon csavartak egy nagyot. Ismerünk ugyanis eseteket, ahol egész megbotránkozásal helyezkedtek szem-

be a magyargyűlöletet szító törekvésekkel, ami nem ritkán egyes egyházakból való kilépéseket is eredményezett, jelezvén, hogy a magyarsághoz való ragaszkodásuk még a vallás iránti szeretetüknél is erősebb.

Ezeket az embereket természetesen a magyargyűlölet szításával meghódítani ma sem lehet. Elejteni azonban ezeket mégsem akarják; hogy közelebb férközzenek szívük-höz, megteszik tehát ellenkezőjét annak, amit eddig tettek. Hosszu cikkekben sopánkodnak a magyar lakosság kétségbeejtő sorsán és egész elégiákat hegedülnek el abból a fájdalmas hangulatból intonálva, mely szívükben ezek láttára fölbredt volna. A magyar népnek vannak ugyan ajánlva, de mert ott a kutyá sem érti meg őket, szólnak oda, ahol tótul még beszélnek ugyan, de egyébként minden tekintetben magyaroknak vallják magukat.

Nyilvánvaló, hogy az udvarlás ezeknek szól. A megváltoztatott taktikával nem sértik többé magyaros meggyőződésüket s evvel ledönteni vélik ezt a korlátot is, mely őket eddig kölönösen elválasztotta. Az erősen szocialistaizü hanggal megédes csemegét kínálnak, amelynek segítségével közelebb férközhessenek hozzájuk ott, ahol a nagy latifundiumok a birtokszerzést lehetetlenné teszik s ahol így az eszméknek talaja lévén, a közeledés eszköztül ez pompásan beválik.

Hogy ezekre a szigetekre a hálót kivetették már, azt az eddig fölmerült jelenségekből is tudjuk; bizonyára abban a reményben, hogy azokat teljesen meg is hódíthassák.

És most nézzük, vajjon milyen az a cél, melynek érdekében ezeket

Uraknak!

ANGOL BÉRLET

Uraknak!

Kizárólag csakis a legjobb minőségű árúk!

6 Francia ing a 5' — kor. K 30.—
12 drb 5 réti gallér " 4-80
6 pár 5 réti kézzel " 4-20
2 drb angol nyakkendő " 6.—
3 " bécsi " 3.—
6 " himzett cöppernadrág " 24.—

átvitel K 72.—

2 drb himzett háloing K 8.—
1 pár nyári sevrócipo " 18.—
1 " téli " " 18.—
1 " sárcipő " " 5.—
6 " nyári cérnahrarisnya " 12.—

átvitel K 133.—

6 pár téli kamgarnhrarisnya K 12.—
1 drb borsalinokalap " 10.—
1 " téli Biber-kalap " 12.—
1 " felselyem ernyő " 7.—
1 pár szarvasbőr-kesztyű " 3.—

átvitel K 177.—

1 pár bőrbélésű téli kesztyű K 7.—
1 drb valódi Jägering " 8.—
1 " Jägeringdrág " 8.—

áthozat K 177.—

Összesen K 200.—

Ezen árúk 15 kor. havi törlesztés ellenében egy év folyamán átvehető LANG M. és FIA divatárúházában Túrócszentmárton.

a távoleső, itt-ott alig néhány ezer vagy száz lelket számláló, egymástól is elkülönített s a magyarság tengerébe ékelt kis szigetkéket a maguk részére kisajátítani iparkodnak?

Föltételezhető-e józan ésszel, hogy hóbortjuk: a tót okolie nem valószínű létesítése esetén is ezeket a közbeeső rengeteg kitéjtetésű magyarlaktá fölterületekkel szintén idecsatolják?

Avagy, hacsak programmjuk szűkebb korlátait vesszük is zsinórmértékül, elképzelhető-e, hogy annak a néhány száz embernek ott külön-külön tót gimnáziumokat, egyetemekeket, bíróságokat, törvényszékeket állítsanak?

Ezt józan ésszel maguk a národnistaik sem gondolhatják.

És ha mindezt maguk sem hiszik, kérdjük, mi céljuk van azokkal az emberekkel ott?

Megmondjuk. Ott többet és jobbat terem a föld, a terménynek és munkának is nagyobb az értéke, kedvezőbbek a gazdasági viszonyok, következőleg gazdagabb a nép is. Ezek pedig olyan kellékek, amiket a národnistaik az ő külön nemzetgazdaságuk érdekében figyelmen kívül hagyni sohasem hajlandók, ha azok kihasználására valami kis jogcím kínálkozik.

A jelen esetben megteszik ezt olyan eszközzel is, amelyeket a szociálistusban és a magyarság iránti rokonszenv hangoztatásában fölfedezni vélték.

Reméljük azonban, hogy az a nép, mely fölismerte őket akkor, amikor a gyűlölet szításával próbálkoztak meg, fölismeri őket most is, amikor hazug kacérkodásokkal kísérleteznek a bőséges anyagi források zsillipjeinek megnyitásában.

—dr.

Jehloska ur nyilatkozik. *Jehlicska*

Perenc, a bazini kertlet tót néppárti képviselője, kit tudvalevőleg a hercegprimás nemzetiségi ízelmeiért Pozsonyból, hol megválasztása előtt káplánkodott egy esztergommezei magyar községbe helyeztet át, a fővárosi lapokban elterjedt ama hírekkel szemben, hogy képviselőségéről lemond, egy tót lapban most nyilatkozatot tesz közbe, amelyben tudtára adja választóinak, hogy ezek a híresztelések alaptalanok s legközelebb, ha a szenatóriumból kikerült, mindezen elterjedt hírekre bővebben fog nyilatkozni s egytuttal tudomására hozza választóinak, hogy eszeágában sincs lemondani. Ezen nyilatkozatnak dacára, igen illetékes forrásból úgy tudjuk, hogy Jehlicska ur ügye a primási udvarnál annyira élére van állítva, hogy igenis kénytelen lesz beadni a kulcsot s már legközelebb lemondása be is fog következni.

A Fmke évnegyedes közgyűlése.

A Clair Vilmos ellen megindult hajszára végre véget ért, s az eredmény minket igazol, akik mindenkor a Fmke ez oszlopos hivatalnokának hívei voltunk, s a rákent rágalmatokat nem hittük el.

A legutolsó gyűlésen dr. Gyürky Geyza ügyvezető alelnök elnökölt. Az igazgató választmány tagjai közül 19-en megjelentek, a turócmezei választmányt Boldis Ignác ügyvezető alelnök képviselte.

A napirenden szerepelt Clair Vilmos titkár ügye, s az elnök egyenkint fölörölte és megcáfolta a nyitrai újságoknak a Fmke és a fötitkár elleni támadásait.

Márkiht Gyula főispán az első tárgynál fölörölte s kifogásolta, hogy az elnökség a magyar tengerparti kirándulás dolgában az igazgatóválasztmány előleges megkeresése nélkül intézkedett. A fötitkár azonban megmagyarázta neki, hogy a kirándulások rendezése sehol a világon nem tartozik az igazgatóválasztmány hatáskörébe. Egyébként a kirándulást nem is az egyesület, de az egyesület elnökségének belegegyezésével az Idenforgalmi és Utazási Vállalat Részvénytársaság rendezi, amelynek szoliditását garantálják az igazgatóság tagjai: az Andrássyak, Zichyek, Dessewffyék stb. Az igazgatóválasztmány túlyomó többsége tudomásul vette az elnök ség magyarázatait.

A fötitkár hivatalos utazásait, az egyesület érdekei szempontjából, fúntartandónak tartja az elnökség. Megokolásul hivatkozik az elmúlt esztendő több kényes természetű ügyére, amelyeket csak a fötitkár személyes érintkezése útján lehetett az egyes választmányokkal rendezni. A fötitkár ezután rendezte az árvai, lipői és barsi választmányok ügyeit, amelyeket átiratok útján sohasem lehetett volna rendezni. Az újságokban feltűntést keltett az előre nem látható kiadások címén előirányzott 21,099-26 korona. Kitént azonban, hogy ebből az összegből voltaképen csak 4348-34 korona szolgálat előre nem látható kiadások fedezetéül tizenkét választmányánál, 16,750-92 kor. pedig csak a honti választmány pénztárosának tévedéséből került a költségvetési előirányzatba, mert, az mint a honti választmány vagyona, meg volt és meg van.

Nyomatványok és dologi kiadásokra az egyesület és tizenkét választmányja legfőlebb 2500 koronát fordít egy esztendőben. Hogy az elnökség mégis 5400 koronát vett föl ezen

T Á R C A.

A Mária Theresia-rend lovagjai Turócmezejében.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Irta: Záthureczky Imre.

(Folytatás és vége.)

IV.

Nagyrákól báró Rakovszky Márton vezérőrnagy.

Született 1755. évben Magyarország Nagyrákó községében. Rakovszky 1771. évben Besztercebányán a Hadik-huszárokhöz önként felvétette magát, 1774. évben az ezreddel már mint káplár Bukovina elfoglalására indult és 1778. évben a bajor örökösödési háború alkalmával a 2. huszárezrednél hadnaggyá léptettetett elő. Rakovszky 1784. évben Erdélyországban támadt Horja és Kloska féle lázadás elnyomására küldetvén ki, az akkor tanusított tevékenységeért soronkívül főhadnagynak és 1788. évben kitört török háború alkalmával kapitánynak nevezetett ki. 1792. évben a Francia köztársasággal való háború vette kezdetét, a 2. huszárezred

Wurmser tábornok parancsnoksága alatt Rheinához rendeltetett ki.

Rakovszky már a Weisenburgi vonalnak 1793. évben történt megostromlásánál kiváló bátorságának tanujelét adta. 1796. évben ezredével Olaszországban táborozott. Ugyanazon év május 30-án a maga századával a francia elővédcsapatokra oly hathatós támadást intézett, hogy ezáltal nemcsak Liphay tábornok zűrzavarba került hadtestének hátrálása rendszeressé válhatott, hanem megmentette Brescia védőrségét és az abban találtató 24 ágyúból álló ütőeket is. Liphay tábornok az ellenségnek ily módoni feltartóztatása következtében elegendő időt nyert a háborítlan visszavonuláshoz. Liphay tábornok a vitéz Rakovszkyt a hadsereg Brescia melletti megmentőjének nyilvánította ki. Rakovszkyknak a Castelfranco di Serivia melletti támadása épen oly szerencsés volt, ahol az ellenség által már elfoglalt három hatfontos ágyút visszafoglalta. Rakovszky Mantua harmadszori felszabadításánál felebbvalói megelégedésére közreműködött. Rakovszky volt az, aki Alvinczy tábornokhoz egy szakaszvezetőt azzal az üzenettel küldött, hogy Bonaparte Napoleon hadai élén, lobogóval kezében előre nyomul. Később az osztrák hadsereg visszavonulása alkalmával Mantuánál Rakovszky huszáraival a sereg hátrédeül

szolgált, valamint Fiume és Trieszinél is kiténtette magát, mely magatartásáért a legfelsőbb elismerésben részesült.

1799. évben kezdetét vette a második Franciaország elleni hadjárat. Ez alkalommal Rakovszkyt újra Olaszországban találjuk. Ugyanazon év április 27-én a franciáknak Vaprio falunál Adda folyón való átkelése alkalmával Rakovszky a maga huszárszázadával az ellenségnek két gyalogsági hadosztályát részben lekaszabolta, részben szétugrasztotta és részben elfogta, úgy hogy az ellenség 17 ágyú hátrahagyásával kénytelen volt menekülni. A Trebia melletti csatában megint egyedül a maga huszárszázadával az ellenségnek sokkal erősebb gyalogsági zászlóalját megrohanta és a szó szoros értelmében összekaszabolta. Végül ugyanazon évi augusztus 15-én az ellenségnek nagyon előnyös hadállást (Pallisadirung) megostromolta és bevette, a hátráló hadosztályokat a fősergejőt elvágta, miáltal Rakovszky nemcsak hogy lehetővé tette Colli tábornoknak egész törzskarával való elfogását és 5 ágyúnak elszakmányolását, hanem az ő rendkívüli vitézsége azt is eredményezte, hogy a franciák kénytelenek voltak Tortana és Novi, két fontos erősséget, a győztes osztrák fővezérnek átadni. *Rakovszky Márton huszárkapitány a leírt hadi tettért*

a címen, annak az a magyarázata, hogy egy nagyobb és költségesebb akció esetére már előre biztosítani akarta magának a fedezetet.

Az igazgatási költségeknél kimutatta az ügyvezető alelnök, hogy néhai Kostenszky Géza ugyancsak 1200 kor. évi fizetést kapott, de hivatala is volt a vármegyénél s csak szabad idejét fordította az egyesületi ügyek intézésére. A főtítikár közvetlen elődje már 4000 kor. évi fizetést kapott, épügy, mint a mostani főtítikár, pedig akkor még nem volt az egyesületnek a Fmke-gyűjtőből évi 2800 kor., a Fmke számtói vizből évi 600 kor., a Fmke-szappanból évi 100 kor., a Fmke-levelpapirból évi 50—60 kor., a Fmke évkönyveinek kiadásai után pedig évi 300 kor. külön rendkívüli jvedelme, amit a mostani főtítikár élelmessége szerzett meg az egyesületnek. Az sem felel meg a valóságnak, hogy néhai Kostenszky Géza „írnok nélkül volt főtítikár”. Mert bizony volt írnoka, évi 400 kor. fizetéssel, de ez is hivatalnok lévén a vármegyénél, csak szabad idejében dolgozott egy-két órát az egyesületnek. A mostani írnoka egész napját munkában tölti s csak 200 koronával kap több fizetést.

Az egyesület iránt való érdeklődés egyáltalában nem csappant meg, bizonygató reá hogy 1899-ben még csak 5732 tagja volt az egyesületnek, ma pedig 7437. A tagdíjhatárlék pedig ma, amikor az egyesületnek 218,000 korona vagyona van, kevesebb, mint tíz évvel ezelőtt, amikor az egyesületnek csak 128,000 korona vagyona volt.

A népkönyvtári államsegély, a miniszterium rendelete értelmében, kizárólag népkönyvtárak szervezésére fordítandó, tehát az óvodák céljaira föl nem használható. Annnyira szigorú a miniszterium ebben a tekintetben, hogy még a népkönyvtárak számára megrendelhető könyvekről is jegyzéket írt elő s csak az abban foglalt könyvek szerzesethők be az államsegélyből.

Az évkönyvet az elnökség továbbra is fenntartani kívánja, mert a tagoknak joguk van

kapta meg a Mária Theresia Katonai Rend lovagkeresztjét.

Rakovszky nem kevésbé vitézül tartotta magát a Morengo és Mincio melletti ütközetekben. 1800. évben őrnaggyá és 1804. évben a székely huszárokhoz alezredessé nevezett ki.

Rakovszky Márton az Austerlitz melletti ütközetben ezredével a visszavonuló hadosztályainak hátvédjét képezte. 1808. évben ezredessé léptettetett elő és ezredével Lengyelországba áthelyeztetett, hol Sandimir megszálásánál részt vett.

Rakovszky Márton Varsótól Fiuméig, Ypern és Nizától egész Moldváig terjedő országukban dúló hadjáratukban hadakozott. Megemlékre méltó, hogy 45 évi szakadatlan szolgálata alatt egyszer sem szabadságot tartta magát, sohasem volt beteg és elő nem fordult, hogy a maga állomását egy kis időre is elhagyta volna. Rakovszky Márton 1812. évben vezérőrnaggyá nevezetett ki és egy-néhány hónappal később Ő Felsője a király bárói rangot adományozta neki.

A nevezett báró Rakovszky Márton vezérőrnaggy, a kiváló katona Erdélyország Décs városában 1818. évi április hó 25-én meghalt.

megkövetelni, hogy az elnökség évenként legalább egyszer nyilvánosan számoljon el a kezelésére bízott készpénzek felhasználásáról. Arra azonban hajlandó az elnökség, hogy az évkönyv terjedelmét, a nyomtatványok és a papír jelentékeny drágulása folytán, szűkebbre szabja.

Keveslik, hogy F. M. K. E., amelynek csak 218,000 korona vagyona van, 4400 koronát fordít tanítói jutalmakra. Pedig az E. M. K. E., amelynek három és fél millió a vagyona, 1500 koronával kevesebbet s illetoleg csak 2900 koronát oszt ki tanítói jutalmakra évenként.

Az igazgatóválasztmány mindezen felvilágosítást egyhangúlag tudomásul vette.

Ezután a főtítikár meglepte az elnökség időszaki jelentését, mely szerint az együletnek 13 tagja halt meg, 21 új tag pedig belépett.

Az egyesületnek vagyona 5441-29 készpénzben, 114,800 kor. értékű papirban, a többi ingatlanokban, könyvtárakban s alapokban van; Engel József 1000 koronás és Kunófszky Márton 6000 koronás hagyatéka az örökösök által pörrel támadtatott meg; néhai Serly Sándor móbácsi körorvos 2400 koronát hagyományozott az egyesületnek; 386 korona behajlatatlan követelést le kell írni; az árvai és liptomegyei választmányok anyagi ügyeit; a központi iroda teljesen rendezte, s a királylehotai óvoda 1907. jan. 15-én újra megnyílik; a vallás- és közoktatásügyi miniszter tíz egyesületi óvónak felszerelési tárgyakat engedélyezett 1720 kor. értékben; az egyesület följelentette a miniszternél ezen felszerelési tárgyak szállítóját, Sziklai S. budapesti céget, mert német gyártású és német feliratos játékszereket szállított; az egyesület 5000 korona könyvtári államsegélyből 8 új népkönyvtárat szervez Léván, Mocsokon, Királylehotán, Apátfalván, Magas-Majthényban, Nagy-Szalotán, Svedlérén és Alsó-Hámoron s azonkívül 1200 koronát fordít a már meglévő népkönyvtárak anyagának szaporítására; az egyesület által kezdeményezett honvéd legénységi könyvtárak eszméjét immár a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa is magáévá tette; az egyesület munkaprogramjába fölvette a tótkajki iparostanoncoknak magyar vidékeken való elhelyezését stb. Valamennyi az egyesület beüteltes kulturális munkájának egy-egy újabb bizonyága.

Az igazgatóválasztmány az elnökség jelentését öröndetes tudomásul vette.

A gyűlés végül meg elhatározta, hogy a Thuróczy Vilmos 200 koronát, jutalmidiját Veszely Imre ruttkai tanítónak adja ki.

A magyar imperiálizmus.

Ma még csak fantázia a magyar imperiálizmus, merész lelkek álma. „Husz millió magyar!” Lelkemet elfogja a káprázat s e gondolatra ujjongok. Évszázadokon át fogott a magyar. Pusztító háborúk s belső viszályok tizedelték. És most itt van a béke ideje. Minden fejlődhetik, ujjászülethet. Azok a nemes tulajdonságok, melyek a magyart egy évezreden keresztül megóvták az idegen népek tengerébe való beolvadástól — acélos keményé szilárdulhatnak.

Csodálatos a magyar faj szívóssága. Nemzeti karakter kell ahhoz, hogy egy nép, egy árva nép, melynek még távoli rokonait sem

tudta hízatosan kikutatni a tudomány, merőben idegen népek vagyürről körül fogva ezer éven keresztül fenn tudta tartani integritását, függetlenségét. Csodálatos néplélektani tünemény! Méltó tárgya lángeszű lélekbuvarok kutatójának!

És most, mikor itt a békés fejlődés ideje, a nemzetiségek fészkelődnek. Képzelt tradíciók, képtelen, örült álmok, fixa ideák kísértenek köztütk. Alárváló módon, gyalázatos taktikával törnek a magyar állam ereje s jogfolytonossága ellen. Végre itt az idője, hogy fegyverkezünk. Itt az ideje, hogy a gaz kiirtásához fogjunk. Végre magyarrá kell tenni ezt a hazát egészen, a Kárpátok bérceitől egész az Adria vizéig. Ha nem lehet okos szóval, ugy erőszakkal, a magyar faj szellemi és hatalmi fölénységének ellenállhatatlan erejével.

A magyar a világ legtűrelmesebb népe. Néha elszenvedi, hogy szemébe köpjének a parányok, a hitványok, a semmik, akiket egyetlen mozdulattal porzodórává tőrhetne. A magyar erős s büszke. A német hatalmas, gógös s erőszakos. Hiszen ha figyelemmel kísérjük a napilapokat, minduntalan találkoztunk a német imperiálizmus durva, erőszakos, de következetes s hatalmas tüneteivel. Pedig ott nincs arra szükség. Németország fajtáj s nyelvével egészes. Magyarországot poliglott állam. Ide kell az imperiálizmus.

Rajongással üdvözlöm tehát mindazokat, akik az imperiálizmus eszméjét ujjában ismét felvetették.

Üdvözlöm a budapesti jogászifjuságot, a mely az imperiálizmus eszméjét lelkesen felkarolta. A nemzetörösítő munkában mi hírlapírók is tevékeny részt akarunk venni. A magyar nemzeti szellemet, a magyar tudományt, az édes magyar nyelvet terjeszteni, a magyar faj erejét növelni a legszentebb feladatunk leendő. Legyen már egészen magyar a haza: érzésben, gondolkodásban s nyelvben! Emelni kell a magyarság intellektuális erejét s ezt csak ugy érjük el, ha magunk is megfeszített erővel dolgozunk.

Éppen egy ezredév mulasztását kell pótolnunk. Szent-István királyunk mondotta, hogy az egyenlertű ország gyenge. Clio bizonyosság rá, hogy ezen felfogás milyen kárt okozott nekünk. Ennek az országnak területén ne lakjék más, csak aki magyar. Tótnak, svábnak, oláhnak, rácnak, rutnének, horvát-nak meg kell magyarosodni és ha ököllel verjük is beléjük a magyarságot, és ha ök még rugdaloznak is. Majd néhány nemzedék múlva megszűnik a rugdalózás és a méltatlankodás: a siker a miénk lesz és a siker minden hazafias politikát szentesít. Kövessük Bismarckot, aki kétmillió lengyel németesítésére írtó kulturális hadjáratot indított és a világ felháborodásával nem törődött. Akinek nem tetszik a magyar imperiálizmus, tegyen róla: mi nem másoknak dolgozunk, hanem magunknak!

—ckl.

Tanügyi mizériák.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Minthogy a „Tanügyi mizériák” című közlemények becses lapjában láttam napvilágot s ezekben eddig már annyi helyet engedni méltóztatott, bátor vagyok én is, mint a „F. H.” folyó évi 3-ik számában fenti című

közleményben provokált fél védelmeképen a dologhoz hozzászólani.

Ugyanis dacára annak, hogy az igazgatásom alatt álló vrickói állami elemi népiskoláról lévén szó, az eddigi hallgatásomat megokolná teszi az a szerény nézetem. miszerint a kir. tanfelügyelő ur által tett jelentés rám nézve nem sértő, a mennyiben a konstatált rendetlen beiskolázás, — melynek orvoslását én már két évized óta sürgetni meg nem szüntettem, — nem az én, sem pedig a tanfőnök mulasztásának folyamánya. Fenti védelmem beigazolására számtalan adat áll rendelkezésemre.

Hogy hiányos a tanítási módszer? — Kir. tanfelügyelő urnak ezen kifogása az iskola csak azon osztályára vonatkozik, melynek tanítónője nem bírja a gyermekek nyelvét. E két fenti vádnak, pláne a tanítási ideny 14-dik napján elővett vizsgálatnak a természetes szelleménye persze hem lehet más, mint elégtelen eredmény. De lehet-e ezt felróni annak a tösgyökeres magyar tanítónak vagy tanítónőnek, ha nem beszél az azon község lakosainak nyelvét, ahová őt kinevezték vagy áthelyezték? Nem-e ránézve is terhes az a tanügyre káros az ilyen értelem nem fejlesztő tanítás? Nem proponáltam-e az illető tanítónőnek az ügy érdekében hivatalból való áthelyezését, mely ránézve megvártás, a tanügyre pedig tudós volna?

Ezekből kifolyólag, azt hiszem, eléggé világosan látható, hogy a kir. tanfelügyelő ur által emelt hármas vád, mely a vezetésem alatt álló állami iskola ellen volt intézve, sem rám, sem pedig tanfőnökre terhelhetőleg betudni nem lehet, mely okból részemről egészen feleslegesnek véltém s hallgatam volna szívesen tovább is, ha a „Felvidéki Híradó“ folyó évi 3-dik számában „Tanügyi mizériák“ c. közleményben főt. *Bresztyenszky Gyula* plébános s gondnokásig és iskolaszéki elnök ur más urakkal egyetemben engem is nem provokál s nem kérdezi, hogy „hol késtek az urak az éj homályában?“ „Avagy aludtak-e?“

A cikkirő ur ezen kérdéseire rövid válaszul csak azt mondom, hogy dacára a hosszu 22 évnék, nem volt időm sem késedelemre, sem alvársra, mert nehéz, lelket-tesztelő munkát kellett végeznem. Az 1884. évi november 24-ike óta éber figyelemmel kísértém a vrickói kultúra minden mozzanatát, különösen pedig a róm. kath. iskola nehézkes lépteit a sötétség mélyéből a világosság felé. Mert tudja-e a cikkirő ur, hogy a vrickói róm. kath. iskola tanítója rövid évtizeddel ezelőtt egy cseh születésű, 70 éves, testileg és szellemileg tehetetlen aggastyán, 45 évig vezette e falu kulturáját? — Nem tudja elképzelni azt a romhalmazt, melyet — hála Istennek — már a rövid multnak, érdeműs elődjének sikerült nagyjából eltakarítani? — Végül nem tudja-e a cikkirő ur, hogy a még hátramaradt romok eltakarításában s számtalan más akadály megszüntetésében ő maga mennyi részt vett és még mennyi vár reá?

Szóval, belátja-e a cikkirő ur, hogy nem aludtam, a tanügy iránt, mely hivatásom is, mindig érdeklődtem s annak minél magasabb nyírára való hozatalát előbbre vinni és szorgalmazni a mai napig meg nem szüntettem s még engem indokolatlanul a szólásra kényesített?

Hogy miért van a vrickói római kath. felekezeti iskola pánszlávizmussal megvádolva, azt talán jobb lesz megkérdezni attól, aki ezt a felette súlyos vádat emelte s a kinek a cikkirő ur jelenlétemben emiatt a személyes szemrehányásokat már is megtette. Teljárt tudja, ki a vádló s mégis ahelyett, hogy megcáfolta volna a vádat s kérdőre vonta volna a vádlót, az állami iskola becsmérlésébe bocsátkozott. Pedig az állami tanító még nem állami iskola s azért az állami iskolát bántani kár volt.

Ennyit a „Tanügyi mizériák“-hoz.

Vrickó, 1907. január 22-én.

Zvada Antal, igazg. tanító.

H I R E K.

Kórház-bál. Értesülésünk szerint az idei megyebál a folyó évi február hó 11-én fog megtartatni. A rendezőbizottság ma délután alakul meg s így a meghívók már a jövő hét folyamán szétküldhetők lesznek.

A Turóci Hítelbank részvénytársaság f. hó 26-án tartotta azon igazgatósági ülését, mely a mérleg megállapításával, személyi ügyekkel és a február hó 24-én megtartandó közgyűlés elé terjesztendő javaslatokkal foglalkozott. Az elhunyt felügyelőbizottsági elnök dr. Haas Jakab helyébe elnöknek *Perl Henrik*et választották meg; új felügyelőbizottsági tsgot nem választottak. Az igazgatóság elismerését fejezte ki az ügyvezetésnek és ifj. *Jusch György* elnök szép szavakban méltatván *Hoffmann Ede* ügyvezetőnek az intézet érdekei körül szerzett érdemeit, javaslatba hozta, hogy *Hoffmann Ede* ügyvezető fáradozásai és buzgósa jól megérdemelt elismerésül — igazgatóvá nevezessék ki. Az indíványt az igazgatóság egyhangulag elfogadta.

A Skrovina-ügy az első fórumon. Említettük annak idején, hogy néhány uri ember a helybeli káplán ellen annak idején, midőn lelkészé akarták itt megválasztani, vádat emeltek ellene azért, hogy a Kőcsön-féle installáció alkalmával egyházi férfiuhoz nem illő módon viselkedett. Nevezetesen orrokat mutogatott a magyar közönségre, uri hölgyek ellen heccelte az utca népet stb. Ebben az ügyben a püspök elrendelte a vizsgálatot s hosszu huzavona után az egyházi törvényszék ebben az ügyben a folyó hó 19-én mondott ítéletet. Mi sem természetesebb, minthogy a vádlottat felmentette. A terhelt tanuk közül egyetlen egyet sem bocsátott eskltre. Mi nem akarunk ezzel az ítélettel foglalkozni, mert hiszen a vesébe nem láthatunk, de azt hisszük, akad még fórum, mely igazat az azoknak a vádaknak, melyeket szavahihető, kifogástalan uri emberek eskltvel készek megerősíteni. A vádat, a püspök felkérésére *Kohut József* helybeli ügyvéd képviselte, de azt reméljük, nem megbízója meglegedésére. Az ítéletet megfélebbezték.

Hangverseny Kőrmbányán. Nagyszabásu, magas színvonalu és minden tekintetben kiftűnően sikerült hangverseny folyt le január 20-án a *Katholikus legényegyesület* tágas és díszes helyiségeiben. A nagyterem, sőt még a mellékhelyiségek is szufoltság megteltek.

Az estélyt *Mozart* triója (hegedű, clarineto és zongora) nyitotta meg, melyet az ismert zeneművészek: *Antos Károly*, *Bresztyanszky József* és *Richter Károly* urak adtak elő művészi tökéletességgel. A második számot, „Faust“ hegedűbrándját, ugyancsak remekül előadta: *Antos Margit* urleány; nővére *Antos Etel* pedig zongorán kísérte. Igazi zenetehetség mindkettő. Ha úgy haladnak, szép jövőt jósolunk nekik. Ezután *Kokas Nándorné* uranő lépett a közönség elé, kit már jövetelekor is zajos rapssal fogadtak. A „Huzenották“ c. operából előadta „Az apród dalá“-t. Szinte elfojtott lélekzettel hallgatták végig a nehéz és művészi tudás mellett még nagy hangterjedelmet is igénylő énekszámot. Előadását zúgó tapsviharral jutalmazta a közönség. Közkívánatra még egy műdal: *Sehmannól* és a „Kakuk madár“ c. népdalt énekelte. Negyedik számnak dr. *Sebe* Boláné és *Havas Mariska* urhölgyek négykezes zongorajátéka következett „Valse Caprice“ (Griegtől), „Osárdajelenet“ (Hubaytól) és „Galopp“ (Kellertől) c. darabokat adták elő. A két művésznő játékat méltani gyöngének éreztük magunkat s azért csak jeleztük, hogy Kőrmbányán nagy igényű közönsége az elragadtatás hangjain szót előadásukról. Végezetül a „Össze-férhetlenek“ c. vizjáték került sorra. A közönség jól mulatott rajta és a szereplők egytől-egyig becsülettel kitétek magukért. Utána táncra perdltt az ifjuság, s kivilágos kirivradig ropta a csárdást.

Egy tanító kinttötése. Említettük annak idején, hogy a Fmke csorbatói közgyűlésén *Veszelyi Imre* ruttkai tanítónak a magyarosítás körül szerzett érdemi jutalmazásául, 200 korona jutalmat szavazott meg. A közgyűlésen azonban, a jutalom kiadását, a tanító ellen emelt vádak miatt, függőben tartani határozták, mindaddig, míg a turóci fiók elnöke ez ügyben érdemleges jelentést nem tett. Most, hogy ez megtörtént, az érvényes igazgatósági ülés a jutalom kiadását elrendelte, s annak kézbesítésével *Selyvi László* lelkész bizta meg, ki a jutalmat a mult vasárnap, e előből összejött szép közönség előtt át is adta. Eddig a dolog rendben van, s a jutalmazottnak mi is szívbeli gratulálunk. Most azonban a Fmke igazgatóságához fordulunk s tisztelettel kérdezzük, nem-e volt itt a turóci fiók elnöke, nem volt-e itt a kir. tanfelügyelőség, mint a jutalmazott közvetlen főnöke, mint erre leg-hivatottabb, hogy egy teljesen idegenre kellett a jutalom átadását bíznia? Mi azt hisszük, sokkal helyesebb lett volna ez így, nem kellett volna ez a megindokolhatatlan eljárás általános megütözést.

Polgári iskola Ruttkán. Néhány fővárosi lap azzal a hírrel lepte meg a világot, hogy a ruttkaiak kérésére, a helybeli polgári iskolát Ruttkára fogják áthelyezni, Turócszentmárton pedig ennek helyébe gimnáziumot kap, s hogy ez ügyben vármegyénk főispánja is közben járt. Ez a hír ilyen formában teljesen téves. A dologból annyit igaz, hogy a ruttkaiak mozgalmat indítottak egy polgári iskola felállítására iránt — ami teljes helyén volna — s felkérték a főispánt az ügy támogatására, ki szíves készséggel hajlandó is a közbenjárásra, de a helybeli polgári iskola áthelyezéséről szó nincs. Tény, hogy Ruttkán, tekintve gyors fejlődését, helyén való volna egy magasabb népiskola.

Korcsolyapálya. Néhány héttel ezelőtt kintnő korcsolyapályát teremtett *Csermák* Dániel fáradszaktalan buzgósa. Azonban ezt a pályát a beállott esős idő tönkre tette. Most ugyancsak *Csermák* ur, a beállott erős hidegek után a cellulosegyári tavat tette korcsolyázhatóvá, úgy annyira, hogy e sport kedvelői igazán kellemes órákat tölthetnek a kintnő karba hozott pályán.

Felfűzetés. A Turócmezei magántiszviselők és kereskedelmi alkalmazottak egyesületének a hó 5-én tartott táncmulatsága alkalmából utólagosan felfűzetett még *Klein* Ferenc ruttkai vendéglős 4 koronát.

Lefoglalt lappéldány. A helyben megjelenő „Národné Noviny“ 1906. évi 132. számát, a kir. ügyesség, a Nagylakról küldött tudósítás miatt lefoglalta. A lefoglalást a helybeli szolgabírói hivatal kiküldöttje, *Jakubovics* Károly teljesítette. Az inkriminált cikkben a következők foglaltaknak: „Nagylak, nov. 6. Az itteni földmivelés és iparos ifjúság, a muzeumi tót társaság eljajra táncmulatságot szándékozott rendezni, de a Bánffy-féle szolgabíró az engedélyt megtagadta, azt mondván, hogy ő ilyen társaságot nem ismer. (Hát akkor buta és menjen esatornát tisztítani. A muzeumi tót társaság ismeretes az egész országban. Red.)??? Azt kérdéztük a tekintetes szerkesztősegtől, hogy van-e joga a szolgabírónak a muzeumi tót társaság javára rendezendő táncmulatságra kért engedélyt megtagadni, mikor tudomás szerint ez törvényileg megerősített egyesület. Nem-e hivatalos hatalommal való visszaélés-e ez? Minket azonban a szolgabíró csavarásai legkevésbé sem tántorítottak meg meggyőződésünkben! *Mi készek vagyunk harcolni a mi tótságunkért és jogainkért mindenkor.* Ép azért üdvözlünk titeket azért a rendkívüli tevékenységért, a melyet ti a mi szegény népnél érdekében kifejtetek! Fogadjátok tisztelőtinket azon megnyugtatóssal, hogy a ti néveléstekek által mibőlölnél ifjakból idővel hatalmas harcsook nőnek fel, akik készek vagyunk feláldozni magunkat mindnyájan a mi tótságunkért!”

Halálos elgázolás. Halálos szerencsétlenség érte a folyó hó 25-én reggel *Kerekes* András stubnyai szivattyúgúr. Az állomáson vesztéglő tehervonat megosztott részei között állomáshelyére akart a vágányokon áthaladni s nem vette észre, hogy a Budapest felé haladó gyorsvonat éppen akkor fut át az állomáson. A szerencsétlen ember a kerekek alá került s a mozdony a szó teljes érthetében összemarcangolta.

Öigányháboru. A hadvigai cigány iddögálás közben összeszólalkozott a kiscsepcsényi cigánnyal. A szóvitának a vége az lón, hogy *Chuhur* József hatalmas nyaklevest adott Cukónak, ki miután a jól megiermett Chuhurra egyedül kikezdeni nem mert, haraggal lelkében, kulibájába távozott. Otthon azután a familiával haditanácsot tartott, s abban állapodtak meg, hogy ezt a gyalázatot szó nélkül elviselni nem lehet. A kiterjedt familia férfitagjai össze is szedelözködtek s jól fel-fegyverkezve, a mult vasárnap Hadvigára vonultak, hogy a megeseit gyalázatot, ha kell vérrrel is lemossák. Chuhur azonban még

jókor megneszelte a fenyegető bajt s úgy elbujt a községben, hogy a vérszomjas had meg nem találta. Ekkor nagy dühvel neki rontottak kicsiny házikójának s a szó teljes értelmében egyenlővé tették a földszínevel. Mikor ezzel készen voltak, a községbelieket inzulálták, s követelték Chuhur kiadását. Már-már parázs verekedés volt készülöben, midön a véletlenül megjelent csendörtség véget veteti a botránynak, s a harcias ellenség, a csendörtség láttára, észrevétlenül elpárolgott. Chuhur pedig siránkozik kulibája romjain.

A jó könyv hűségese barát, különösen a beteg embertre nézve, akinek szórakoztatója, vigasztalója. De még többet jelent az olyan könyv, amelyből a beteg bajának természetét, tudományos ismertetését olvassa és a melyből a gyógyulás útját ismeri meg. Számátlan beteg ember merit erkölcsi erőt és vigasztalást a „Modern villamos gyógymódról“ című könyvből, amely népszerűen ismerteti a csodás hatást s a frappáns eredményeket, amelyeket a beteg testbe okszerűen bevezetett villamos árammal elértek. Ez a könyv megnyitja a sötétségben tévelygők előtt a világosság útját, mert a tudomány megdöntetlen érvei által támogatva hirdeti, hogy a villamos gyógykezelés tekintetében az „Elektro Vitalizer“ orvosi rendelő intézet el a tökélyt. Se szeri, száma ma már azoknak az embereknek, akik súlyos gyógyíthatatlannak hitt betegségből az Elektro Vitalizer segítségével gyógyultak ki. Olvassák minél többben ezt a könyvet, melyet kívánatra ingyen és bérmentve küld az elektro vitalizer orvosi rendelő intézet, Budapest Károlykört 2., felímellet 50.

A gyógyszerészet kihetetlen módon haladt a legutolsó évtizedekben. Így például ma a régi, kintnő háziaszer, a csukamájolaj is oly formában kapható, mely nemcsak hátrányaitól, visszatetsző szagától és ízétől mentes, hanem feltétlenül könnyen emészthető állapotban nyújtja, ami hatásának erejét növeli. És ez a „Scott-féle Emulsió“, melyet minden gyógyszerertárban árusítanak.

ISKOLAI ÜGYEK.

Népszerű felolvasó esték.

Gróf *Apponyi* Albert, vallás- és közokt. m. kir. miniszter a középiskolák és a felső kereskedelmi iskolák tanári karát arra hivta fel, hogy a nagyközönség számára sorozatos népszerű felolvasásokat tartsanak. A turócszentmártoni állami felső kereskedelmi iskola tanári kara e felhívás hatása alatt a mult vasárnap délután 5 órakor nyitotta meg e felolvasó esték sorozatát. Az igen szép számmal megjelent közönség elé elsőnek *Boldis* Ignác, felső kereskedelmi iskolai igazgató lépett a pódiumra s gyönyörűt szavakkal méltatta a miniszter rendelkezésének horderőjét. Azután rátért arra, hogy tulajdonképpen ezek a felolvasó esték nálunk nem újak, csak fel-elevenítése a régebbi időben már igen eredményesen megkezdett felolvasásoknak. E nagy figyelemmel hallgatott élvezetes bevezetés

után a felolvasó asztalhoz ült s megkezdte nagy gondal megirt előadását „*Családi érzelmek* *Petőfi Sándor költészetében*“ címen. Bár nem hiszem, hogy akadna valaki, aki *Petőfi* Sándor költészetét ne ismerné, mégis lelkes élvezettel hallgattuk mindazt, amit e felséges költőből, kiválasztott témája körül csoportosított. A közben előadott szavaltatok is sikerültek és pompásak voltak, s a publikum úgy teljes elismeréssel, dörög tappsal adózott a *Krompaszky* párnak, mint *Józsa* Mihálynak a gyönyörű szavaltukért. De főleg elismeréssel gratulálhatunk *Boldis* Ignác igazgatónak, ki igazán helyesen fogta fel a miniszter rendelkezését, mert e felolvasásával *gyönyörködtette* oktatott. Utána *Bröder* Gyula felső kereskedelmi iskolai tanár lépett a pódiumra s belekezdett „*Az élelmi cikkek, ezek hamisítása, drágulása és a drágulás okai*“ című tanulmányának előadásába. A publikum megirts figyelemmel hallgatta a nagy gondal megirts tanulmányt, főleg a hölgyek érdeklődtek a furfangos hamisítások szelözötetése iránt. A felolvasót dörög tappsal jutalmazta meg a közönség. Mi a magunk részéről csak azt jegyeztük meg, hogy *Bröder* tanár ur előadása inkább tudományos, mint népszerű felolvasás volt. A legközlelebbi ily felolvasó este a jövő hó 17-én fog megtartatni. Külön is felhívjuk közönségünk figyelmét ezekre a felolvasásokra, s ajánljuk, ha egy pár élvezetes órát akarnak eltölteni, koressék fel minél számosabban ily alkalmakkor az iskola torna-csarnokát.

Turóvármezei közég. bizottságának f. évi 17. kb. sz. határozatával beszerzésre ajánlott *Gramma*-féle „Utmutató“ iskolák körjegyzők és számvevők részére a kir. tanfelügyelőségi hivatalban Turócszentmártonban beszerzésű.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Rasztoczky* Jolán kislalusi okl. tanítónő a turócszentmártoni állami elemi iskolához rendelés tanítónővé nevezte ki. Így megnyílik a helybeli állami iskolánál az V. tanterem.

Nyilttér.

(E rovatban közlöttekért nem felelős a szerkesztő.)

A Scott-féle Emulsió

minőségében mindig egyforma, mert előállításához mindig a pénzrel, ügyességgel és gondal megkezdett legjobb anyagok használatnak. A Scott-féle Emulsió készítésénél kizárólag a legfinomabb norvégiai gyógycsukamájolaj lesz feldolgozva és így a többi alkatrész is mindig csak elsőrendű minőségű. Ennek tulajdonítható, hogy a Scott-féle Emulsió rendkívüli táp- és gyogerejét az orvos urak is méltálják s ez gyermekeknek és felnötöknek, valamint a gyogység minden elképzelhető esetében, mint kintnő tápszer oly gyakran rendeltetik. A Scott-féle Emulsió hatásának erejében messze felülmúlja a közönséges csukamájolaját.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivó halász“ vedjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér leveletyeg beküldése ellenében mintavál bérmentve szolgál:

Dr. *BUADI* EMIL „Városi gyógyszerertára“ BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCA 34/50.

Egy eredeti líveg ára: 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Eredeti zárai **Marasquino, Esterházy-cognac, eredeti Benediktiner**

kapható STEINER SAMU-nál Turócszentmártonban.

Értesítés.

Van szerencsém a t. c. közönség tudomására hozni, miszerint atyám Mudron Pál házában saját ügyvédi irodát nyitottam.

Dr. Mudron János

KÖZGAZDASÁG.

Gazdaközönségünk.

Késztelen, hogy vármegyénk gazdaközönsége — mondjuk meg őszintén — még saját ügyei iránt sem tanúsított olyfok érdeklődést, melyet jelen nyomasztó gazdasági viszonyok közt tőlük joggal megvárhatunk volna. Mikor megmozdult az egész ország gazdaközönsége, csak mi turóciak hallgattunk, mintha minket nem is érdekelnének azok a nagy kérdések, melyek gazdaságunk fellendülését, a gazdaközönség ekzsztencionális érdekeit érintették.

Rábíztuk magunkat a multban a mi érdekeinkben fáradhatatlan képviselőnkre (a jelenlegi főispánra) s míg ő küzdött, munkálkodott értünk, mi csak a kilt galambot várunk tátott szájjal, csak a kész után nyújtottuk ki kezünket.

Ma már másképp alakultak a viszonyok! A közhívatás a gazdaközönség érdekeit igazán szíven viselő Justh Ferencet más térre szólította s habár hisszük, hogy nagy elfoglaltsága mellett egész lélekkel függ sorsunkon s ügyeinkben kész minden áldozatra, mégis némileg magunkra hagyottabbak vagyunk s éppen ezért szükséges, hogy saját ügyeinket magunk vegyük kézbe s gyakoribb érintkezésekkel lehetővé tegyük azt, hogy eszméket cserélve, ügyes-bajos dolgaink felett tanulva, oklva könnyítsünk nyomasztó helyzetünkön.

Első s legszentebb feladatunk volna a gazdasági egyesületet intenzív munkálkodásra sorkenteni, mert hisz ez volna hivatva első sorban érdekeink képviseletére. Míg a szomszéd Trencsénvármegye gazdasági egyesülete irányító szerepet visz, addig a mi gazdasági egyesületünk működésének híre csak héberkorba halljuk, vagy egyáltalán nem halljuk.

Igaz, hogy ennek egyrészt maga a gazdaközönség az oka, mert csak az ő retentő közönye kedvetlenítette el az intézőket attól, hogy a gazdaközönséget gyakrabban összehívják, mert megtörtént, hogy 3—4-szeri meghívás után is kongott a terem az ürességtől. Gazda nem volt sehol!

Másodsorban nem szabad mindent a vezetőség től várni. Magunknak kell eszméket adni, magunknak kell a mi speciális helyzetünkkel foglalkoznunk. Segíts magadon, az isten is megsegít! Szoros kapcsolatot kell teremtenünk egymás közt, mert csak együtlenül érhetünk el eredményeket.

Ennek szükségét mi sem tártá elénk kézzelfoghatóbban, mint a gazdáknak e hóban tartott értekezlete, hol kintt, hogy a legégetőbb kérdésben, a munkáskérdésben is, teljes tájékozatlanság uralkodik a turóci gazdák között. Kintt, hogy akkor, midőn a Felvidék is a legnagyobb munkáshiány uralkodik, az élelmesebb délvidéki gazdák már elharácsolták orruk elől saját munkásainkat s kintt, hogy a már szerződött munkások munkabélepe is teljesen bizonytalan.

A legutolsó pillanatra hagyunk mindent, mikor már a dolgokon segíteni vagy egyáltalán nem lehet, vagy csak nagy áldozatok árán, ami pedig a mi gazdasági viszonyaink közt nem csekély feladat.

Felhívjuk tehát a gazdasági egyesületet, hogy legalább minden hóban egyszer tartson ülést, hívjon meg arra minden gazdát s idejekorán teyen javaslatot minden oly ügyben, mely a mi ügyeinket érinti.

•Egy gazda.

Tőzsdei árak:

Buza	14-20—15-60
Rozs	12-80—13-15
Árpa	12-90—13-20
Zab	15—15-40
Tengeri	9-80—10-10

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
Kiadótulajdonos: Moskóczy Ferencé.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávè vásárlásánál miért kell Önnek a „Kathreiner” nevet hangsúlyozni?

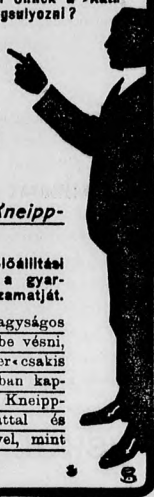
Mert különben annak az eshelőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánaotot kap, mely a „Kathreiner”-t kitüntető, minden előnyt nélkülöz.

Csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

biria, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamataját.

Méltóztassák azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetőbe vésmi, hogy a valódi „Kathreiner” csakis zárt eredeti csomagokban kapható „Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé” felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

„Egyesült czeplédi szőlősgazdák boreladási társasága” CZEGLÉD.

Egyenlősíti, bepincézi és áruba bocsájtja a termelők tisztán kezelt legkitünőbb borait.

Nyilvántartja és közzvetíti ezental az egyes termelők magánpincéiben, sajátkezüleg gondozott boraikat is.

Különösen előnyös szövetkezeteknek és vendéglősöknek a nálunk való bevásárlás, mert egész éven át egyforma és akármi-lyen nagy tömegben folyton egy és ugyanazon bort kaphatják

Ezuttal áruba bocsátjuk a legkitünőbb siller színű „Kadarka” és zöldesfehér „Ezerjó”, „Rizling” stb. fajokat is, melyek több vaggon vételénél igen mérsékelt árban kaphatók.

LEVÉL- vagy SÜRGÖNYCIM:
Egyesült szőlősgazdák társasága
CZEGLÉD.

Elsőrangú mütrágyagyár

keres egy jól bevezetett ügynököt, aki turóc-megyei földbirtokosokat látogat. Ajánlatok „E. R. 1420” alatt JAULUS ÉS TÁRSA (Haasenstein és Vogler) Budapest, Dorotya-utca 9. alá intézendők.

Fővárosi fiatal

izraelita ügyvéd, 2 éves jóforgalmu irodával nőstülni óhajt. Ajánlatok „Boldogság” jelige alatt az „Általános Tudósító” hirdetési osztálya Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz. alá kéretnek küldeni.

EGY VILÁG-CSODA!

Ingen s bérmentés házhoz kap mindenki egy valódi svajci Roskopf patent Remontir-zsebórát, 36 óráig járót, 3 évi írásbeli gyári jótállással, aranyozott páncéllánccal, aki 1 prima nikkel íróeszközt, 1 ang. 5 rézű zsebkézt, 1 remek, értékes cigareta- és szivarzsebkézt, 1 legfinomabb borostyánkőből, 1 uri sellemnyakkendőt, 1 időjelző barometert és még egy doboz 144 drb. valódi acél írótollat, 100 drb. legszebb képes világpostalevél- és lapot csak frt 2.50-ért megrendel. Szétküldés utánvétellel.

S. URBACH, Krakau Nr. 627.

N. B. 2 csomag vételénél még egy angol borotva is ingyen hozzácsomagoltatik. Meg nem felelőért a pénzt akadálytalanul vissza

234. sz.
1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a znióváraljai kir. járásairóság 1906. évi V. 112/4. számú végzése következtében dr. Schindler Arthur turóc-szentmártoni ügyvéd által képviselt Kafenda Frigyes rutkai lakos javára Matuskovich Lajos szlováni lakos ellen 4994 kor jár. erejéig 1906. évi szeptember hó 10-én és október 13-ik napján foganatosított végrehajtás utján le-, illetve felülfoglalt és 18980 koronára becsült 8 pár fehérbőr, 2 arabs kanea, 1 háts ló, 3 pár igaz ló, hintó, federkocsi, gazd. gépek, 24 drb. különféle szarvasmarha, 26 db öreg sertés, 1—11, 3—5. és 1. folyótétel alatt nyilvános ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a znióváraljai kir. bíróságnak V. 112/4. 1906. számú végzése folytán 4994 kor. tőkekövetelés, ennek 1906. évi szeptember hó 5. napjától járó 60% kamatai, 13% váltódíj és eddig összesen 407 korona 80 fillérbeu bírólag már megállapított költségek erejéig a helyszínen Szlovánban végrehajtást szenvedő házában leendő eszközökre 1907. évi január hó 30. napjának délelőtti 10 órája és be nem fejezés esetén következő napjain határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivhatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében késpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígéronék becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Znióváralján, 1907. január 8-án.

Szilber, bírósági végrehajtó.

Magyar, német és tót nyelvű róm. katolikus és ágostai evangélikus, valamint izraelita

imakönyvek

Moskóczi Ferencné cégnél Turócszentmártonban kaphatók.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félet fogadjunk el!

Óh jaji!

Megfojtz az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség, és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

— Próbadohoz 50 fillér. —

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerház, Budapest

VI., Váci-körút 17.

Kapható Turócszentmártonban

Toperczer Sándor

gyógyszertárban.

Éljen!

EGGER mellpasztilla hamar meggyógyított!

TÉLI MENETREND

A magyar királyi államvasutakon:

(Érvényes 1906. évi október hó 1-től kezdve.)

Budapest—Turócszentmárton:				Turócszentmárton—Budapest:			
Gyv. ind.	délután 8:30,	érk. este	10:21	Gyv. ind.	reggel 6:08,	érk. délután	12:40
Szv. "	délelőtt 9:35,	" "	7:52	Szv. "	" 8:42,	" este	7:00
Gyv. "	reggel 7:10,	" délután	1:38	Gyv. "	délután 2:54,	" "	9:10
Vv. "	éjjel 11:10,	" délelőtt	11:41	Vv. "	" 4:57,	" reggel	5:20
Szv. "	délután 5:35,	" reggel	4:18	Szv. "	este 11:35,	" délelőtt	9:45
Vv. Jánoshegyről ind. reg. 5:07, é. reg. 7:46				Turócszmártonból i. d. u. 12.06, é. d. u. 3:27			
Turócszentmárton—Ruttká:				Ruttká—Turócszentmárton:			
Gyv. ind.	délután 1:39,	érk. délután	1:47	Gyv. ind.	délután 2:45,	érk. délután	2:53
Szv. "	este 7:54,	" este	8:03	Szv. "	reggel 8:30,	" reggel	8:40
Gyv. "	" 10:22,	" "	10:30	Gyv. "	" 5:59,	" "	6:07
Szv. "	reggel 4:20,	" reggel	4:30	Szv. "	este 11:22,	" este	11:33
Vv. "	" 7:47,	" "	8:06	Vv. "	délután 4:45,	" délután	4:56
Vv. "	délelőtt 11:42,	" délelőtt	11:53	Vv. "	délelőtt 11:16,	" "	12:06
Budapest ny. p. u.—Zsolna:				Zsolna—Budapest ny. p. u.:			
Gyv. ind.	reggel 7:20,	érk. délután	1:33	Gyv. ind.	éjjel 3:46,	érk. reggel	9:25
Szv. "	" 9:20,	" este	8:30	Szv. "	reggel 7:11,	" este	5:55
Gyv. "	este 6:56,	" éjjel	12:24	Gyv. "	délután 3:14,	" "	9:15
Szv. "	" 10:30,	" reggel	7:20	Szv. "	este 9:45,	" reggel	6:35

A os. és kir. szab. Kassa-Oderbergi vasutakon:

Kassa—Ruttká:				Ruttká—Kassa.			
Szv. ind.	reggel 5:45,	érk. délután	12:14	Szv. ind.	reggel 4:56,	érk. délelőtt	11:55
Szv. "	" 7:45,	" "	2:11	Szv. "	" 8:35,	" délután	4:40
Gyv. "	délután 12:35,	" "	5:35	Gyv. "	délután 12:20,	" "	4:55
Szv. "	" 12:43,	" este	8:13	Szv. "	" 2:30,	" este	8:47
Szv. "	" 3:48,	" "	10:52	Szv. "	" 4:22,	" éjjel	11:35
Ruttká—Zsolna:				Zsolna—Ruttká:			
Szv. ind.	reggel 6:30,	érk. reggel	6:58	Szv. ind.	reggel 4:20,	érk. reggel	4:46
Szv. "	délután 12:35,	" délután	1:05	Szv. "	" 7:40,	" délelőtt	8:10
Szv. "	" 2:21,	" "	2:46	Gyv. "	délelőtt 11:54,	" délután	12:16
Gyv. "	" 5:42,	" este	6:04	Szv. "	délután 1:55,	" "	2:20
Szv. "	este 8:33,	" "	9:00	Szv. "	" 3:34,	" "	4:02
Szv. "	éjjel 11:08,	" éjjel	11:35	Szv. "	este 9:20,	" este	9:50

Közvetlen vonatösszeköttetés

Berlin—Budapest között, Ruttkán át.

Naponta	4.39	indul	Berlin	érkezik	11.22
"	10.05	"	Breslau	"	5.56
"	1.12	"	Oderberg	"	2.57
"	5.59	"	Ruttká	"	10.30
"	12.40	érk.	Budapest k. p. u.	indul	3.30

Közvetlen gyorsvonati összeköttetés

a magyar királyi államvasutak és az azon uton tulfekvő csatlakozó vasutak alant megnevezett főállomásai között

7.10	3.30	i. Budapest k. p. u. é.	12.40	9.10	7.20	6.55	i. Budapest ny. p. u. é.	9.25	9.45	
1.47	10.30	é. Ruttká	i.	5.59	2.45	1.33	12.24	é. Zsolna	i. 3.46	3.14
—	5.56	Breslau	"	10.05	5.06	10.35	5.56	Breslau	"	10.05
—	11.22	Berlin (Fridrstr.)	"	4.39	11.31	5.26	11.22	Berlin (Fridrstr.)	"	4.39

FARSANGI CIKKEK!

Álarcok dus választéka.

Jelmezek megrendelésre!

Moskóczi Ferencné

könyv- és papírkereskedésében Turócszentmárton.

Pentebes | Sajtóérdekben | LEOPOLD GYULA | hirdetői irodája által | 200 napra

Requiny-féle
RÓMAI VÉR-TISZTÍTÓ-SZŐRP
 pártalan szer minden bőrbajnál, kújakórna. Vérbőségben szenvedőknek mélykőbűzhetetlen, vérjavító és vértisztító.
 Nagy üveg 3 kor. 3 üveg 8 kor. utánvétel köld.
REQUINY ATTILA gyógyszerész. Budapest, VII., Kál-ő Kerepesi ut 24. A híres RÁKÓCZI GYOMORKESERŐ egyedül készítője.
 Érdekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI LENVÁZON
DAMÁST-
 árak csak akkor valódiak.

 ha ezen védjeggyel vannak ellátva

YÉRSEGENYSÉG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG
 gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
 Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.
 Kis üveg ára 3 20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógytárakban. Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

TUDÓBAJOSOKNAK
 és mindenkinél, aki közb. részt, ábrán szolgálatot tesz a

Alap-féle hársfamésszőrp
 Mintafüvet 3 koronáért küld
APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR
 BUDAPEST, KÖZPÉL-KÖRUT 64.

A legjobb órákat
 legbiztosabb és legprecízesebb órákat, egy hónapig garancia, mint **RÉSZLETFIZETÉSRE**
 szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország s minden más és legmagyarabb helyre
BRAUSWETTER JÁNOS órák-ékesítő
 SZEGEDEN.
 Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körut).

A világot bámulatba ejti a

Hammond
 írógép.
 Kizárólagos elárúváltók:
FARAGÓ TESTVÉREK
 Budapest, V., Arany János-u. 8.
 Kérjen mindenki prospektust!

Szeplő, májfelt., pattanás, mizexer, ráncok eltűnnek az arcáról a valódi angol
BALASSA FÉLE UGORKATEL
 szappannal való bekentés által.
 Egy üveg ára 3 korona.
 Homá ugorkasappan 1 K. puding 1 20 K.
 Főosztály: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész
 déli hely: Pest, Andrásy-ut 47.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
SCHULLER FERENCZ
 Újonnan berendezett elsőrangú éttermelben
 Budapest, VI., Andrásy-ut 39.
 mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van.

KATZER
 részv. társaság megóvó-intézete
 az első és legnagyobb 1/4 millió részvény-tőke.
 Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Új-utca 43.
 Katzer szörmeáról az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY
 VÁSÁROLJON 1000.000
KISS-FÉLE
 SZERENCSE-SORSJEGYEK
KISS KÁROLY-TÁRSASÁG
 BUDAPEST KÖZPONTI U. 13.

BABYMIRA-CRÉM
 legjobb szer kitéések, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipállott bőr gyógyítására.
 Egyedül készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
 3 doboz ára herm. 8 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.
A BREZDAI MOTORGYÁR
 részvénytársaság
 benzín-, gáz-, szivógáz-motorai és benzín tekemotóijai szakkörökben elismert legjobbak az összes gyártmányok közül.
 Vezető-könyvelő: **GELLÉRT IGNÁC** és Tea
 Budapest, VI., Teréz-körut 41.
 Prospektus ingyen.

Pacific
TOJÁS KÉSZÍTMÉNY
 tojás helyett használható a sült és főzésnél.
NAGY MEGTAKARÍTÁS.
 Kapható minden főzéskorlatban s az életrészekben készíti:
STROBENTZ TESTVÉREK. R-T
 vegyészeti gyára, BUDAPEST.

„Zsorna”-féle
NEPELEJTS védjeggyel férfi-nyakkendő, kintő
magyar ipari
PARIS SZÁLLODA
 Szállodás: Simon Pál
 Budapest, VI., Váci-körut 28. sz.
 100 szoba 2 20 K-tól feljebb, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdő, melegán kávéház, étterem. Villamos rendű megállóhely az ócska pályaudvarok és feljebb.